

RINGERIKE KOMMUNE

Kommunedelplan for Vikerefjell

2027-2039

Oppsummering og vurdering av høringsuttalelser

August 2026

Forslag til planprogram var på høring og offentlig ettersyn i høsten 2025, og det kom 16 uttalelser til forslaget. I dette dokumentet er alle uttalelsene oppsummert og kommentert av kommunedirektøren. Kommentarene viser hvordan uttalelsene er vurdert, og hvilke endringer som eventuelt er foreslått i planprogrammet.

Forkortelser brukt i dokumentet:

KDP = kommunedelplan

pbl. = plan- og bygningsloven

Innhold

1. Myndigheter	3
1.1 Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus	3
1.2 Buskerud fylkeskommune	6
1.3 Statens vegvesen.....	8
1.4 NVE	9
1.5 Mattilsynet	10
1.6 Bane NOR	11
2. Private	12
2.1 Vikarfjell Forum AS	12
2.2 Hadeland og Ringerike Avfallsselskap AS	13
2.3 Ringerike Venstre.....	13
2.4 Naturvernforbundet i Hole og Ringerike	14
2.5 Birdlife Norge avd. Buskerud	15
4.2 Forum for natur og friluftsliv Buskerud.....	18
4.3 Ingrid Strande.....	19
4.4 Eivind Gjemdal	20
4.5 Morten Sjaamo	21
4.6 Trude K. Langvad.....	21

1. Myndigheter

Oppsummering av uttalelser	Kommunedirektørens kommentar
1.1 Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus Behov for planvask Statsforvalteren mener det viktig at arealbruken blir vurdert på nytt mht.: - Nye føringer: Statlige planretningslinjer for arealbruk og mobilitet (2025) og klima og energi (2024) og Nasjonale forventninger (pkt. 47). - Ny kunnskap: NiN-kartlegging fra 2023 dokumenterer mye viktig naturmangfold, spesielt naturtyper med gammel furuskog/granskog med sentral økosystemfunksjon. Det er registrert en rekke sårbare arter tilknyttet den gamle skogen, hvor enkelte er oppført på rødlista. Naturmangfold Ber om at det vurderes krav til kartlegging av naturmangfold i områder som ikke er kartlagt, spesielt der det legges opp til ny utbygging. Et tilstrekkelig og oppdatert kunnskapsgrunnlag er en forutsetning for en helhetlig og bærekraftig forvaltning av naturmangfold. Naturmangfold knytta til vann og vassdrag må inngå i vurderingene. Statsforvalteren legger til grunn at plankartet blir oppdatert med ny avgrensning av Vikarfjell naturreservat. Klima og energi Viser til klimagasskalkulator fra NIBIO mtp. konsekvenser for karbonrike arealer. Det bra at energibruken som følge av høy standard og økt bruk skal vurderes. Mindre hytter med smart design kan gi samme komfort, men redusere arealbehov, energibruk og klimagassutslipp. Effektiv og skånsom utnyttning av tomt med tilhørende infrastruktur, vil redusere arealavtrykk og ivareta natur og arter bedre. Miljøvennlige hytteteiser bør være et mål, og offentlige myndigheter og private hytteutviklere bør	Behov for planvask Kommunedirektøren anbefaler at planprogrammet justeres slik at det åpner for å foreslå å tilbakeføre byggeområder, hvis ny kunnskap skulle gi grunnlag for det. Dette anbefales med bakgrunn i høringsuttalelsene, nasjonale føringer, kommunens egne mål, behovet for økt kunnskapsgrunnlag for naturmangfold og arealregnskap. Naturmangfold Kommunen har i 2026 gjennomført naturtypekartlegging i flere utbyggingsområder hvor det var mangelfullt kunnskapsgrunnlag. Se ny omtale av naturmangfold i planprogrammet. Vikerfjell naturreservat blir lagt inn i plankartet med båndleggingssone. Klima og energi Tas til orientering.

samarbeide om klimavennlig transportinfrastruktur (ladestasjoner for elbil og effektive kollektivtilbud). Vannmiljø og vassdrag Ber om at følgende dokumenter nevnes i planprogrammet kap. 6: Rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag og Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv. Statsforvalteren anser i utgangspunktet at gjeldende KDP har gode bestemmelser om forbud mot bygge- og anleggstiltak langs og i vann og vassdrag. - Anbefaler bestemmelse om at det i plan og byggesak skal redegjøres for hvordan nye tiltak og inngrep kan påvirke miljøtilstanden til en vannforekomst, og at dette må veies opp mot miljømålet til vannforekomsten. Det er positivt at behovet for bestemmelser for overvannshåndtering skal vurderes. - Kommunen kan også vurdere bestemmelser om at bekker ikke skal lukkes, samt at muligheten for gjenåpning og restaurering av ev. lukkede bekkeløp skal vurderes i reguleringsplaner (hvis det er relevant for Vikersfjell). Avløp Det er positivt at påvirkning og forringelse av vannmiljø iht. vannforskriften og etablering av trygge vannforsyninger er styrende for vurderingene. Vannforskriften setter begrensninger mtp. økte utslipp av avløpsvann til vannforekomstene. Det avgjørende er om det er restkapasitet i resipienten. - Det er viktig at planprogrammet fastsetter at konsekvenser for eksisterende vann- og avløpsanlegg, samt behov og muligheter for nye vann- og avløpsløsninger, skal utredes. I den forbindelse vurdere hvilken geografisk tettbebyggelse avløpet fra områdene hører til. Anbefaler at kommunen forholder seg til en vann- og avløpsplan for hele kommunen, som inkluderer områder som i dag har private avløpsløsninger. Miljødirektoratet har bestemt at infiltrasjonsanlegg ikke vil være en godkjent renseløsning for avløpsanlegg over 50 pe som ligger innenfor en tettbebyggelse regulert etter kapittel 14 i forurensingsforskriften.	Vannmiljø og vassdrag Dokumentene er lagt til i oversikten over føringer for planarbeidet. Innspill til bestemmelser tas med videre i planarbeidet. Avløp Tas til orientering, innspillet tas med videre i planarbeidet. Se ny omtale av vann og avløp i planprogrammet kap. 4.6.
---	---

- Ber om at forurensningsforskriften og brev 8.4.2025 om nasjonale føringer for arbeidet med regionale vannforvaltningsplanene blir nevnt under føringer for planarbeidet. - Anbefaler kommunen å fastsette tilknytningsplikt for fritidsbebyggelse. Det vil være i strid med forurensningsloven dersom avløpsvann fra ny bebyggelse tilknyttes avløpsanlegg som ikke overholder krav i tillatelse eller forurensningsregelverket. Jordvern og matberedskap Kommunen bør ta høyde for at det kan være aktuelt å gjenoppta setring og beitebruk i planområdet. <u>Innspill til konsekvensutredning og tema i planprogrammet:</u> - Nasjonale føringer for jordvern, matberedskap, kulturlandskap og klima/klimatilpasning er vesentlig forsterka i flere omganger siden gjeldende KDP ble vedtatt. Samla konsekvenser av byggeområder i planen bør derfor utredes, samt areal- og klimaregnskap. - Fra 1.1.2026 gjelder ny forskrift om vernskog opp mot fjellet i Buskerud. Områder for vernskog på Vikersfjell reduseres. - Savner flere føringer for jordvern, matberedskap, kulturlandskap/seterdrift, skog/skogbruk i oversikten over nasjonale føringer, samt jordloven under aktuelle lovverk. Se oversikt i kommunens landbruksplan. <u>Innspill til planarbeidet</u> - Anbefaler ut fra nasjonale føringer om planvask at byggeformål som ikke er i samsvar med nasjonale føringer for jordvern, matberedskap og kulturlandskap endres til LNF (se uttalelse for hva som særlig bør ivaretas). - Bestemmelsene må tydelig støtte opp om hensyn til jordvern, kulturlandskap og øvrig landbruksareal (se forslag i uttalelsen).	Forskrift og brev er lagt til i oversikten over føringer og kunnskapsgrunnlag for planarbeidet. Innspill til bestemmelser tas med videre i planarbeidet. Jordvern og matberedskap Planprogrammet har et punkt om at vi i planarbeidet skal vurdere om det skal tas høyde for at det igjen kan bli aktuelt med beiting i fremtiden. <u>Innspill til konsekvensutredning og tema i planprogrammet:</u> - Planprogrammet legger opp til at planens samla virkninger skal vurderes (se punkt 5.2 i planprogrammet). - Forskrift om vernskog er lagt til i oversikten over aktuelle lover og forskrifter. Vernskog er også omtalt under temaet skog. - Flere føringer og lovverk er lagt inn i oversikten i planprogrammet. <u>Innspill til planarbeidet:</u> - Se svar om «planvask» ovenfor. - Innspill til bestemmelser tas med videre til planarbeidet.
---	---

1.2 Buskerud fylkeskommune

Skogs- og fjellområdene er viktige ressurser for biologisk mangfold, landskap, opplevelser, friluftsliv og for næringsaktivitet som gir grunnlag for bosetting i bygdene. Planarbeidet er et viktig bidrag til en helhetlig utvikling av Vikersfjell. Positivt at Vikersfjell skal utvikles som en helårsdestinasjon, noe som kan gi ringvirkninger og lokal verdiskaping. Viktig grep at arealstrategien prioriterer fortetting i eksisterende områder fremfor nye utbyggingsområder, i tråd med retningslinjene i regional plan.

Klimahensyn, naturmangfold og terrengtilpasning

Positivt at ny kunnskap om naturverdier skal innarbeides i bestemmelsene. Det er i tråd med regionale og nasjonale klimamål at bestemmelser som skal bidra til redusert energibehov og ivaretagelse av karbonrike arealer skal vurderes.

- Plassering av fritidsboliger i terreng og maksimal størrelse på fritidsboliger er viktig, og bør løftes tydeligere frem i KDP, både for nye fritidsboliger og tilbygg til eksisterende.
- Det kan fastsettes bestemmelser som begrenser høyder på fyllinger og skjæringer, samt krav til material- og fargebruk på fasader for å sikre et avdempet og tilpasset uttrykk i landskapet
- Det er viktig å ta vare på stier og løyper, samtidig som alle hytter (eksisterende og nye), må ha tilgang til attraktive tur- og friområder.
- Anbefaler kommunen å kartlegge om områdene som foreslås for fortetting har en funksjon som nærfriluftsliv i hyttefeltet. Det vil være uheldig å bygge ned attraktive områder for uteaktivitet og friluftsliv.

Myr: Det er viktig å unngå tiltak nær myr som kan føre til drenering av intakte myrer.

- Anbefaler at det tas inn bestemmelser knyttet til myr, f.eks. byggegrenser mot myrområder slik at tomter eller andre tiltak ikke legges helt inntil myrkanten.

Universell utforming og overvannshåndtering

- Krav om universell utforming bør konkretiseres i bestemmelsene, slik at alle aldersgrupper og funksjonsnivåer ivaretas.
- Bestemmelser om overvannshåndtering bør presiseres for å redusere sårbarhet.

Innspill til bestemmelser om klima, naturmangfold, terrengtilpasning, myr, universell utforming og overvann tas med videre i planarbeidet.

Lokal verdiskapning: Føringene i avsnitt 4.3 vurderes som relevante og hensiktsmessige. Det kan være aktuelt å inkludere føringer som tilrettelegger for lokal verdiskapning, både knyttet til bygging og bruk av fritidsboliger.

Miljø

Viser til regional vannforvaltningsplan, og understreker viktigheten av krav om funksjonelle kantsoner og byggegrense mot vann.

- Planarbeidet må utrede hvilken effekt planen vil ha på miljøtilstanden i berørte vannforekomster, og om det vil ha konsekvenser for oppnåelsen av miljømålene.

Vilt: Fragmentering av landskapet er en stor utfordring for viltet. Hytteområder kan potensielt stoppe trekk og hindre tilgang til beitearealer (pga. etablering av hytter og tilhørende infrastruktur og økt menneskelig aktivitet).

- Et grunnleggende prinsipp bør være å sikre gjennomgående grøntkorridorer som tillater viltet å passere. Slik grøntstruktur bør defineres tidlig der eksisterende hytteområder utvides eller i større områder hvor utviklingen skjer trinnvis.

Automatisk fredede kulturminner

Det er gjort arkeologiske registreringer, særlig i øst og sør for Elsrudkollen, hvor det er avdekket flere store steinalderboplasser og forhistoriske gravfelt/gravrøyser.

Viker er et særlig viktig kulturmiljø med stor tidsdybde, med middelalderkirkegård og flere gravfelt m.m. Det er særlig viktig å bevare disse automatisk fredede kulturminnene. Fylkeskommunen ber derfor om at:

- Vernet av disse videreføres, underlagt hensynssone H730 med bestemmelse (se uttalelse).

Ber kommunen gå i dialog med kulturminnemyndigheten om behov for arkeologiske registreringer og utforming av hensynssoner. Fylkeskommunen har ikke grunnlag for å vurdere om planarbeidet kan innebære konflikt med automatisk fredede kulturminner i de områdene hvor det ikke er gjort arkeologiske registreringer.

Lokal verdiskapning: Innspillet tas med videre i planarbeidet. Næringsutvikling er angitt som et av de viktige temaene i planarbeidet (planprogrammet kap. 4).

Miljø

Vassdrag er angitt som et av de viktige temaene i planarbeidet, og kommunedelplanen skal hensynta vann og vassdrag. Innspillet tas med videre i planarbeidet.

Vilt: Hensynet til vilt er tatt inn i planprogrammet og blir omtalt i planbeskrivelsen. Det åpnes ikke for nye byggeområder i denne revideringen, og grønne korridorer skal opprettholdes og ivaretas i videre utbygging.

Automatisk fredede kulturminner

Innspill om ivaretagelse av fredede kulturminner tas med videre i planarbeidet. Det er innarbeidet i planprogrammet at bestemmelser og hensynssoner som ivaretar kulturminner og kulturmiljø skal vurderes.

Kommunedirektøren imøteser dialog om utforming av hensynssoner. Kommunedirektøren legger til grunn at arkeologisk registrering blir gjennomført ved regulering av områdene, iht. krav i kulturminneloven.

Fylkeskommunen har ikke sagt seg enig i arealbruken, når det gjelder hensynet til automatisk fredede kulturminner, jf. kulturminneloven § 8 fjerde ledd siste setning. Samferdsel Planområdet inkluderer fv. 2872, Vestre Ådal, og kan mulig påvirke fv. 243, Hedalsveien. Kommunedelplanens påvirkning, med underliggende reguleringsplaner, på offentlig veinett må utredes. Økt trafikk kan gi behov for tiltak på fylkesveinettet, spesielt i kryss og avkjørsler ut på fylkesveien. Utredning og utføring av mulige tiltak på fylkesveinettet som følge av økt trafikk må sikres i plan. Viser til Statens vegvesen sin uttalelse. Nyere tids kulturminner Fylkeskommunen kjenner ikke til kulturminneverdier av regional eller nasjonal interesse som vil bli berørt. Ifm. med planarbeidet bør alltid nyere tids kulturminner kartlegges, beskrives og vurderes.	Samferdsel Se kommentar til uttalelse fra Statens vegvesen nedenfor. Nyere tids kulturminner Planarbeidet legger ikke opp til kartlegging av nyere tids kulturminner. Fremtidige kartlegginger vurderes ifm. utarbeidelse av kulturmiljøplan for Ringerike kommune.
1.3 Statens vegvesen Statens vegvesen kan ikke se at konsekvensene for økt trafikk skal utredes. Krysset mellom E16 og Fjøsveien kan ha behov for tiltak som følge av økt trafikk til Vikersjø. Nytt planforslag må inneholde en vurdering av økt trafikk og konsekvensene for dette krysset, og om det er nødvendig med tiltak i krysset for å tilpasse dette til den nye trafikkbelastningen. Konsekvensutredningen må også vurdere konsekvensene for fylkesvegen, spesielt gjennom området med bebyggelsen i randsonen av fylkesvegen. Statens vegvesen varsler at det vil være aktuelt å fremme innsigelse til hele planforslaget begrunnet i manglende konsekvensutredning og ev. manglende sikring av nødvendige tiltak på fylkesveg-/riksvegnettet.	Planarbeidet åpner ikke for nye byggeområder. Med bakgrunn i dette er det ikke lagt opp til utredninger av trafikk. Gjeldende kommunedelplan har rekkefølgebestemmelse om nytt kryss ved E16/Fjøsveien. Krysset ble utbedret og ferdigstilt for noen år siden, etter en avtale mellom kommunen, vegvesenet og fylkeskommunen hvor hver part bidro med 1/3. Kommunen legger til grunn at krysset er prosjektert ut fra utbyggingspotensialet i gjeldende kommunedelplan. Kommunen legger til grunn at rekkefølgebestemmelsen i gjeldende kommunedelplan er innfridd, og kan fjernes.

1.4 NVE

Tilbakemelding til planprogrammet

Pbl. § 4-3 stiller krav om ROS-analyse for alle planer for utbygging.

- **ROS-analyse:** NVE har et sterkt faglig råd om å oppdatere ROS-analysen til planen slik at oppdatert kunnskap om fare for flom, skred, erosjon og overvann blir lagt til grunn. ROS-analysen fra gjeldende KDP er fra 2009.

Innspill til planarbeidet

Viser til NVEs [kartbaserte veileder for kommuneplanens areal](#).

Kartlegg arealer som er utsatt for potensiell naturfare

Det er viktig å ta hensyn til klimaendringer og klimatilpasning i planleggingen. Tilstrekkelig sikkerhet mot naturfarer som flom, skred og overvann er viktig. Det blir utfordringer knyttet til både for mye og for lite vann pga. klimaendringene.

Utredning av flom-, erosjon- og skredfare på KDP-nivå, har som mål å avklare om det er potensiell fare i områder der det kan være aktuelt med bygging.

- **Vurdere naturfare:** Kommunen må vurdere om det kan være naturfare også i eksisterende byggeområder, fordi sikkerhetskravene i TEK17 gjelder all utbygging i kommunen.

Vassdragsmiljø

Planområdet omfattes av to verna vassdrag: Urula og Sokna. Dersom planforslaget legger til rette for tiltak som kan være i strid med vannressurslovens bestemmelser eller rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag, vil det være grunnlag for innsigelse fra NVE.

- **Bestemmelse om flom:** Gjeldende KDP har en bestemmelse om ivaretagelse av flom (6.3). NVE ber kommunen kontrollere om kotehøyden fremdeles skal legges til grunn.

Planvask og gjeldende reguleringsplaner

Kommunen opplyser at det ikke skal tas ut noen byggeområder i revisjonen. NVE viser til nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging om å sikre at

Tilbakemelding til planprogrammet

Ros-analyse: Planarbeidet er i hovedsak avgrenset til bestemmelser, og det åpnes ikke for nye byggeområder. Krav til vurdering av samfunnssikkerhet ivaretas ved regulering av områdene.

Innspill til planarbeidet

Kartlegg arealer som er utsatt for potensiell naturfare

Samfunnssikkerhet er angitt som et av de viktige temaene i planarbeidet (planprogrammet kap. 4). I arbeidet med kommunedelplanen skal vi vurdere bestemmelsene om samfunnssikkerhet og behov for nye hensynssoner opp mot nye krav og veiledere.

Vassdragsmiljø

Bestemmelsen om flom skal vurderes i det videre planarbeidet, herunder NVEs innspill om kotehøyde. Kommunen vil trolig ha behov for dialog med NVE om dette.

Planvask og gjeldende reguleringsplaner

Kommunedirektøren anbefaler at planprogrammet justeres slik at det er en mulighet til å foreslå å tilbakeføre byggeområder, hvis ny kunnskap skulle gi grunnlag for det. Justeringen anbefales med

planer til enhver tid er oppdaterte, samt tolkningsuttalelse fra KDD. Minner om at NVE kan fremme innsigelse dersom kommunen vedtar at eldre reguleringsplaner, i strid med nasjonale og regionale interesser (som flom og skred), skal gå foran ny plan ved ev. motstrid. - Plankrav: Gjennom plankrav kan kommunen ta stilling til om også tiltak i eksisterende reguleringsplaner vil utløse krav om ny plan. Kravet kan utformes slik at det ikke favner ethvert tiltak, men avgrenses til f.eks. avklaring av naturfare. - Gjeldende reguleringsplaner: Kommunen bør gå gjennom hvilke planer som skal beholdes helt eller delvis når det gjelder innholdet, og hva som skal vedtas som nytt planinnhold i revidert eller ny plan. <u>Energianlegg</u> Eksisterende og vedtatte høyspenningsanlegg og transformatorstasjoner skal reguleres med hensynssone "Båndlegging etter annet lovverk" (H740). Mindre høyspenningsanlegg innenfor områdekonsesjonene faller utenfor virkeområde til pbl. Disse kan reguleres som "Teknisk infrastruktur", ev. hensynssone (H370) med krav om avstand til anlegget. Annet NVE beskriver når og hvordan fareutredninger skal meldes inn, og ber om at alle relevante fagutredninger innen deres saksområder legges ved planen ved høring.	bakgrunn i høringsuttalelsene, nasjonale føringer, kommunens egne mål, behovet for økt kunnskapsgrunnlag for naturmangfold og arealregnskap. - Plankrav: Innspill til bestemmelse tas med videre i planarbeidet. - Gjeldende reguleringsplaner: Planprogrammet legger opp til at forholdet til gjeldende reguleringsplaner skal avklares (kap. 4.1). <u>Energianlegg</u> Ringerike kommune har i lang tid hatt praksis med å bruke H370 (faresone - høyspenningsanlegg) ved inntegning av transmisjonsnettledninger i plankart, både i kommuneplan og reguleringsplaner. Kommunen ba i 2025 Statnett om å ta stilling til de to hensynssonene. Statnett svarte i brev 27.11.2025 at H740 er foretrukket, men at H370 kan brukes dersom kommunen ønsker å videreføre tidligere praksis. Kommunedirektøren vurderer H370 som mest hensiktsmessig, da den konkret angir hvilket hensyn som er gjeldende, og anbefaler derfor å fortsette dagens praksis. Annet Tas til orientering.
1.5 Mattilsynet Mattilsynet kan fremme innsigelse til planen, dersom drikkevannsforsyning og vern av ev. drikkevannskilder ikke er tilstrekkelig utredet og beskrevet ved høring. Det varierer om bebyggelse i planområdet har innlagt vann og egen avløpsledning, og i enkelte områder er dette ikke tillatt. - Kartlegging: Eksisterende vannkilder i området må kartlegges slik at man kan ta hensyn til disse. Mattilsynet har ingen registrerte vannforsyningssystemer i området.	Se oppdatert omtale av vann- og avløp i planprogrammet kapittel 4.6. Her står det blant annet at vi i planarbeidet skal få oversikt over dagens vann- og avløpssituasjon i planområdet, og vurdere hvilke typer vann- og avløpsløsninger som er egnet.

Fortetting i hytteområder Høystandard fritidsbebyggelse krever mye vann av god kvalitet, og eiere av eksisterende fritidsbebyggelse vil ønske å få innlagt vann. Økt bruk av fritidsbebyggelse vil også høyne behovet. Mattilsynet erfarer at hytter i eldre hytteområder har egne brønner for vannforsyning og separat avløpsrenseanlegg. Samtidig er avstanden mellom hyttene begrenset. Dette utgjør en stor forurensningsfare ved at avløpsvann kan forurense drikkevann. Forurensningskonflikten blir større hvis ny fritidsbebyggelse i samme område får legge inn vann, før det er gjort grundige undersøkelser og vurderinger av grunnforholdene. Det er sannsynlig at flere brønner i samme område trekker fra samme råvannskilde. Det er vesentlig at det undersøkes om det er nok vann av god kvalitet innenfor området som kan forsyne både eksisterende hytter og nye hytter. Mattilsynets forventninger til planarbeidet - Planen ved høring følges av en kartlegging og vurdering som gir helhetlig oversikt over forhold som forurensning, helse, miljø, vannkvalitet og brukerinteresser - Kommunen må se på muligheten for å etablere fellesløsning for vann- og avløp for eksisterende og ny fritidsbebyggelse. Det må finnes en plan for å knytte flere abonnenter til fellesanlegg som driftes godt i stedet for å tillate flere enkeltvannsforsyninger innenfor området. Planen må være tydelig på eierskap og drift av vannforsyningen.	Innspillet tas med videre i planarbeidet. Tas til orientering.
1.6 Bane NOR Planområdet berører ikke jernbaneinteresser, og Bane NOR har ingen merknader.	Tas til orientering.

2. Private

Oppsummering av uttalelser	Kommunedirektørens kommentar
2.1 Vikerfjell Forum AS Grunneiergruppen i Vikerfjell, representert ved Vikerfjell Forum AS takker for muligheten til å medvirke, og ønsker å bidra til at planarbeidet legger til rette for en bærekraftig og fremtidsrettet utvikling av området. Forslag til tematikk som bør inkluderes i planprogrammet <i>Digital infrastruktur og mobildekning:</i> Utrede hvordan mobil- og bredbåndsdekning kan sikres i hele planområdet. Dette vil gi økt bruk av fritidsboliger, tilrettelegge for fjernarbeid/hjemmekontor og tiltrekke nye brukergupper. <i>Sesongbasert kollektivtransport:</i> Sesongbaserte transportløsninger bør vurderes (f.eks. skibuss, sommerrute) for å redusere bilavhengighet og øke tilgjengelighet. <i>Hensynssoner:</i> Planprogrammet sier at hensynssoner for naturmangfold skal vurderes i lys av ny kunnskap (kap. 4.5). Vikerfjell forum ønsker da at alle soner med «angitte særlige hensyn» gjennomgås. Dette er soner som setter store begrensninger i mulighetene til å utvikle eksisterende områder, og som kommunen ikke kan begrunne hvorfor er satt der de er satt. <i>Tilrettelegging for ferdsel:</i> Kanalisert ferdsel mellom områdene (nord-sør) på fjellet, iht. universell utforming så langt det lar seg gjøre. Det er en fordel å se hytteområdene som en helhet, og ha en overordnet plan for bruk og ferdsel. Etablerte sykkelveier og stier må være lov å vedlikeholde, dette må med i planverket. Forslag til tilpasning av bestemmelser for hyttetomtene - <i>Fleksibilitet i hyttestørrelse og utforming:</i> Øke maksstørrelse der hensiktsmessig. Tillate moderne arkitektur og materialbruk, samtidig som lokal byggeskikk ivaretas.	Forslag til tematikk som bør inkluderes i planprogrammet <i>Digital infrastruktur og mobildekning:</i> Temaet er tatt inn i planprogrammet kap 4.6. Dette er ikke et tema som vil løses i planarbeidet, men det er relevant å omtale i planbeskrivelsen da det kan ha betydning for vurderinger i planarbeidet. <i>Sesongbasert kollektivtransport:</i> Kommunedirektøren vurderer at dette ligger utenfor planarbeidet, men kan jobbes med f.eks. i samarbeid med destinasjonsselskap. Manglende kollektivtilbud er omtalt i planprogrammet, og vil også være naturlig å omtale i planbeskrivelsen. <i>Hensynssoner:</i> Hensynssoner vil beskrives og begrunnes i planbeskrivelsen. Planprogrammet åpner for å vurdere hensynssoner for naturmangfold og kulturmiljø. Bakgrunnen for at disse sonene skal vurderes, er ny kunnskap om naturmangfold og innspill fra fylkeskommunen om manglende hensynssoner for kulturmiljø. Det åpnes ikke for nye byggeområder i denne revideringen, og kommunedirektøren vurderer at det ikke er grunnlag for å endre hensynssonen <i>Høyfjellsområder - "Landskap, friluftsliv og grønnsstruktur"</i>. <i>Tilrettelegging for ferdsel:</i> Tilrettelegging for ferdsel er at av utviklingsprinsippene/målene for Vikerfjell (se planprogrammet kap. 2.3). Det er angitt at planarbeidet skal vurdere bestemmelser som sikrer at grønne korridorer, ferdselsårer m.m. ivaretas.

- <i>Mulighet for leilighetsbygg og utleie, som kan bidra til helårsturisme og lokal næring.</i> - <i>Standardheving:</i> Gi incentiver for oppgradering av eldre hytter og infrastruktur. - <i>Vurdere fortetting der hensiktsmessig.</i> - <i>Miljøvennlige løsninger:</i> Tillate og oppmuntre til solcellepanel, grønne tak, energieffektive bygg, felles renovasjonsanlegg, bærekraftige vann- og avløpsløsninger. - <i>Universell utforming:</i> Vurdere bestemmelser som sikrer tilgjengelighet for eldre og personer med nedsatt funksjonsevne. Medvirkning og prosess Vikerfjell Forum ønsker å delta aktivt i hele prosessen med sitt kunnskapsgrunnlag i utforming av bestemmelsene. Vikerfjell Forum håper innspillene blir tatt med i arbeidet med planprogrammet, og ser fram til konstruktiv dialog med kommunen videre i prosessen.	Forslag til tilpasning av bestemmelser for hyttetomtene Innspill til bestemmelser tas med videre i planarbeidet. Medvirkning og prosess Kommunedirektøren ser fram til videre dialog i prosessen. I planprogrammet er det angitt at kommunen skal gjennomføre dialogmøter med Vikerfjell forum.
2.2 Hadeland og Ringerike Avfallsselskap AS Det er vedtatt at renovasjon for hele Vikerfjell skal etableres på Ringmoen. HRA ønsker at det framkommer i planen at renovasjon for alle hytter skal bruke felles miljøtorg på Ringmoen. Kapasiteten for Vikerfjell er ivaretatt per nå, men har også kapasitet til at et mindre antall hytter kan koble seg på. Ved større utbygginger som krever at miljøtorget må oppskaleres, er dette en kostnad utbyggere må stå for. Utbygger må ta kontakt med oss tidlig i prosessen. Det vil ikke bli etablert flere miljøtorg på Vikerfjell per nå.	Renovasjon er et av temaene som skal vurderes i planarbeidet. Kommunedirektøren vil ta initiativ til dialog med HRA om dette og kommer tilbake til innspillet.
2.3 Ringerike Venstre Naturen i Norge er under press. Venstre har en nullvisjon for tap av naturmangfold, og vil forvalte naturen med respekt og langsiktighet. Framover må vi ta større hensyn til naturmangfold og naturvern i politiske beslutninger. Ringerike Venstre vil tale naturens sak, og jobber for at klima og natur skal legges til grunn for all planlegging og utvikling i kommunen.	Innspillet tas til orientering.

Ringerike Venstre mener naturkrisa har blitt enda større siden kommunedelplanen ble vedtatt i 2011. Ringerike Venstre kan ikke se at nedbygging av natur til privat fritidsbebyggelse i det omfang vi ser i dag, er i tråd med langsiktig forvaltning jf. Grunnloven § 112. Hver enkelt kommune må være sitt ansvar bevisst slik at den samla nedbyggingen ikke blir for stor. Det betyr at også Ringerike kommune må stoppe nedbygging av urørt natur. • Naturmangfold er et meget viktig tema i planarbeidet. • Krav: Det bør innføres strengere krav som begrenser de negative effektene hytteutbygging har på naturen. • Konsekvensutredning: Planen kan få vesentlige virkninger på natur, miljø og samfunn. På bakgrunn av den pågående naturkrisen krever Ringerike venstre at det gjennomføres en konsekvensutredning jf. pbl. § 4-2. • Vikerfjell naturreservat: Viser til formålet med forskriften, og særlig følgende: <i>"Det er en målsetting å beholde verneverdiene i best mulig tilstand, og eventuelt videreutvikle dem"</i>. Venstre ber om at hensynet til verneverdiene tas inn i planarbeidet, og at forskriften legges til i punkt 6.4 i planprogrammet.	Naturmangfold: Naturmangfold er angitt som et av de viktige temaene i planarbeidet (planprogrammet kap. 4.5), og planarbeidet skal med grunnlag i kunnskapsgrunnlag om naturmangfold vurdere hensynssoner og bestemmelser. Konsekvensutredning: Kommunedirektørens vurdering er at planarbeidet slik det er avgrenset i planprogrammet ikke utløser krav om konsekvensutredning etter forskrift om konsekvensutredninger. Planens formål, hovedinnhold og virkninger blir beskrevet i planbeskrivelsen, og som en del av dette skal planens samla virkninger vurderes. Se nærmere omtale av dette i planprogrammet kap. 5. Vikerfjell naturreservat: Forskriften er lagt til i planprogrammet kap. 6.4 og naturreservatet er omtalt i kap 4.5.
2.4 Naturvernforbundet i Hole og Ringerike Mål: Savner at kommunen er tydelig på at naturvern, jordvern og friluftsliv må få en avgjørende rolle i planarbeidet, og en tydelig sammenheng til mål i samfunnsdelen. Kommunedelplanen vil ha stor betydning for kommunens klimautslipp. Natur: Store deler av området er kartlagt etter NiN. Hele planområdet må være kartlagt før det tas beslutninger om arealbruk. Naturtyper må gå foran hytteutvikling, da det er naturen som gjør Vikerfjell til det fantastiske området det er. Anbefaler å se om det er arealer som er aktuelle for restaurering.	Mål: Kommunedirektøren vurderer at visjonen for Vikerfjell er tydelig på at hensynet til natur- og miljø er grunnleggende for planarbeidet: <i>Ådalsfjella skal være et attraktivt område for natur- og friluftsopplevelser, stillhet og rekreasjon, hvor <u>natur- og miljøhensynet er utgangspunktet og retningsgivende for næringsutvikling, tilrettelegging for aktivitet- og servicetilbud og utvikling av nye byggeområder</u></i> (visjon gjengitt i planprogrammet kap. 2.3). Visjonen fremhever også "friluftsopplevelser, stillhet og rekreasjon". Videre er det definert overordna mål for disse temaene med tilhørende utviklingsprinsipper. Natur: Kommunen har i 2026 gjennomført naturtypekartlegging i flere utbyggingsområder hvor det var mangelfullt kunnskapsgrunnlag. Se ny omtale av naturmangfold i planprogrammet.

Hytteutvikling: Kommunen må sørge for at det legges til rette for mindre massiv bebyggelse, som ikke krever kilometer med ny infrastruktur. Bebyggelsen bør sentreres i områder hvor det ikke gjør skade på naturen. Planprogrammet har absolutt størst fokus på hytteliv og næring, og bør ha større fokus på kvalitetene som gjør dette til et attraktivt område – nemlig naturen. Friluftsliv: Viser til ny metodikk fra Miljødirektoratet for kartlegging og verdsetting av områder og turruter, og anbefaler kommunen å søke tilskudd for å oppdatere kartleggingen fra 2019. Medvirkning: Foreslår at kommunen inviterer friluftslivsorganisasjoner til et møte for sikre at friluftslivsinteresser på Vikerfjell ivaretas.	Hytteutvikling: Det åpnes ikke for nye byggeområder i denne revideringen. Viser til overordna mål om å ta hensyn til natur og miljø og miljøvennlig infrastruktur, med tilhørende utviklingsprinsipper (planprogrammet kap. 2.3). Friluftsliv: Kommunen er kjent med ny metodikk og tilskuddsordning. Oppdatering vil kreve kapasitet fra kommunen, og må vurderes opp mot behovet. Kommunedirektøren vurderer at en oppdatering ikke vil ha vesentlig betydning for vurderingene i denne kommuneplanrevideringen, men at behovet kan vurderes på nytt senere. Friluftsliv og folkehelse er angitt som tema i planprogrammet kap. 4.5, og skal vurderes videre i arbeidet med bestemmelser. Kartleggingen fra 2019 blir en del av kunnskapsgrunnlaget i planarbeidet, sammen med innspill og annen tilgjengelig kunnskap. Forslag om eget møte med tema friluftsliv er også innarbeidet i planprogrammet. I kartleggingen fra 2019 er Vikerfjell definert som egen sone, og verdsatt som dels svært viktig og dels som viktig friluftsområde. Medvirkning: Temamøte om friluftsliv og bruk av området er lagt inn i planprogrammet i kap 3.2.
2.5 Birdlife Norge avd. Buskerud Birdlife avd. Buskerud er stiller seg i utgangspunktet skeptisk mot utviklingsplanene på Vikerfjell. Nedbygging av natur og arealendringer er sammen med klimaendringene den største trusselen mot natur og arts mangfold i Norge. Hytter med samme kvaliteter som et hus gir økt energi- og ressursbruk. Birdlife avd. Buskerud stiller seg svært kritisk til en utbyggingspraksis med bosettinger i naturarealer som bærer preg av tettsteder, og som øker frekventering i vernede naturområder, mtp. at planområdet er like ved Vikerfjell naturreservat.	Naturmangfold er angitt som et av de viktige temaene i planarbeidet (planprogrammet kap. 4.5), og planarbeidet skal med grunnlag i kunnskapsgrunnlag om naturmangfold vurdere hensynssoner og bestemmelser. Innspillene til hensyn og bestemmelser tas med videre i planarbeidet.

Det er rundt 1100 fritidsboliger i planområdet. En gjennomsnittshytte legger beslag på rundt én dekar tomt i tillegg til vei og annen infrastruktur. Hyttetraffikk er et etablert begrep i Ringeriksregionen som ofte vekker negative konnotasjoner hos lokalbefolkningen forårsaket av overbelastningen av det regionale veinettet.

Fjellfuglenes status: Bestandene av fjellfugler er redusert med omtrent 10 prosent over hele Europa siden årtusenskiftet. Birdlife avd. Buskerud er derfor kritisk til tiltak som kan øke den samlede belastningen for det biologiske mangfoldet i fjellområder.

Myr: Myrområder må forbli uforstyrret og bevares i sin helhet. Myrene er både potensiell hekkeplass for fuglearter, levested for andre viktige arter og betydelig CO₂-lager.

- Oppfordrer kommunen til å ta vare på myrarealene for å etterkomme regjeringens mål.
- Fordrer at det innføres restriksjoner mot all bygging av hytter eller veier på myrarealer.

Utydelige prinsipper i planprogrammet

Birdlife avd. Buskerud har kommentarer til punktene i planprogrammet. Sitat fra planprogrammet er vist i kursiv:

2.2 Kommuneplanens samfunnsdel med arealstrategi:

- "prioritere fortetting og videreutvikling i Vikersfjell og andre etablerte områder for fritidsbebyggelse, før det åpnes for utbygging i nye områder."*
Ser fordelene ved å ta i bruk areal allerede regulert til formålet, men er samtidig kritisk til inngrep i naturområder som øker uregulert ferdsel i naturen. Mener det ikke skal åpnes for utbygging av nye områder i Vikersfjell.
- "fastsette langsiktig utbyggingsgrense for fritidsbebyggelsen."*
Støtter at dette fastsettes.
- "sikre at utvikling av fritidsbebyggelse ivaretar hensyn til friluftsområder, landskap, natur og klima."*
Fritidsbebyggelse forringer kvalitetene nevnt her.

Planprogrammet fastslår at bestemmelser knyttet til myr skal vurderes i planarbeidet.

Utydelige prinsipper i planprogrammet

Kommunen skal i sitt planarbeid ivareta en rekke ulike hensyn og interesser, slik planprogrammet reflekterer. Det vil være motstridende interesser som vil kreve avveininger gjennom prosessen.

Kommunedirektøren vurderer at visjonen for Vikersfjell er tydelig på at hensynet til natur- og miljø er grunnleggende for planarbeidet: *Ådalsfjella skal være et attraktivt område for natur- og friluftsopplevelser, stillhet og rekreasjon, hvor natur- og miljøhensynet er utgangspunktet og retningsgivende for næringsutvikling, tilrettelegging for aktivitet- og servicetilbud og utvikling av nye byggeområder (visjon gjengitt i planprogrammet kap. 2.3).*

Kommunedirektøren har kommentert enkelte av punktene, og tar for øvrig kommentarene til utydelige prinsipper til orientering.

2.2 Kommuneplanens samfunnsdel med arealstrategi

Teksten er gjengitt fra arealstrategien i samfunnsdelen, som ble

d) <i>"legge til rette for økt bruk av fritidsboliger."</i> Planen skal oppnå ivaretagelse av landskap, natur og miljø, samtidig som det legges opp til økt bruk av fritidsboliger i naturområder. Birdlife avd. Buskerud gjør oppmerksom på at prinsippfremleggingen derfor virker inkonsistent og ber om tydeliggjøring og presisering av prinsippene. <u>Visjon</u> 1. Her nevnes mål om å øke bruksfrekvensen av hytte, [...] og utvikling av "gode" byggeområder for fritidsbebyggelse. 3. Her nevnes det at et av planens mål er å ivareta og opprettholde inngrepsfri natur. Birdlife avd. Buskerud er undrende til inkonsistensen som gjenspeiles i valgt formulering og mener tredje punkt må stå øverst i tabellen for overordnede mål. <u>Klimagrep (4.2)</u> Her beskrives det at hytter av høy standard og økt bruk har medført vesentlig økning i energibruk i fritidsboliger, og at kommunen ikke kan sette grenser for inntak og forbruk i sine planer. Birdlife avd. Buskerud gjør oppmerksom på at kommunen tross alt har mulighet til å avsette mindre areal til fritidsboliger for å begrense negative virkninger av arealinngrep og negative ringvirkninger. <u>Landbruk, naturmangfold, friluftsliv (4.5)</u> Støtter å vurdere hensynssoner for naturmangfold i lys av ny kunnskap. Krever en risikoanalyse ved inngrep i aktuelle influensområder og at hensynssoner må være en selvfølge ved planlagte inngrep i sårbare naturområder. Birdlife avd. Buskerud foreslår at planprogrammet sier at det skal tas hensyn til hekkende fugler også i <u>skog- og fjellområder</u>. Ber om at ordlyden i kulepunktene i 4.5 endres fra "vurdere" til "etablere" for å sikre at avbøtende tiltak som støy- og lysforurensning faktisk tas i bruk. Birdlife avd. Buskerud fordrer stans av hogst og andre former for terrenginngrep i hekke- og yngletiden.	vedtatt i kommunestyret 2021. Det åpnes ikke for nye byggeområder i denne revideringen. Dette er en avgrensning av planarbeidet, som tydelig angitt i planprogrammet. <u>Visjon</u> Mål og prinsipper er ikke satt opp i prioritert rekkefølge. Kommunedirektøren vurderer at visjonen for Vikersfjell er tydelig på at hensynet til natur- og miljø er grunnleggende for planarbeidet: <i>Ådalsfjella skal være et attraktivt område for natur- og friluftsopplevelser, stillhet og rekreasjon, hvor natur- og miljøhensynet er utgangspunktet og retningsgivende for næringsutvikling, tilrettelegging for aktivitet- og servicetilbud og utvikling av nye byggeområder</i> (visjon gjengitt i planprogrammet kap. 2.3). <u>Landbruk, naturmangfold, friluftsliv (4.5)</u> Plan- og bygningsloven stiller krav om risiko- og sårbarhetsanalyse ved utarbeidelse av planer for utbygging. Se omtale av ROS i planprogrammet kap. 5.1. Ordet "våtmarksområder" er strøket, slik at omtalen av hekkende fugl ikke er isolert til våtmarksområder, men også gjelder andre områder. Planprogrammet fastsetter en rekke temaer og hensyn som skal vurderes. Kommunedirektøren anbefaler å videreføre ordet "vurdere", da vi fortsatt er i en tidlig fase i planarbeidet.
---	---

4.2 Forum for natur og friluftsliv Buskerud

2.3 Gjeldende KDP for Vikarfjell (Ådalsfjella)

Visjonen bør endres til å gjelde for Vikarfjell, istedenfor Ådalsfjella. Mener visjonen er et godt utgangspunkt for planen. Dersom overordnede mål er satt i prioritert rekkefølge, foreslås følgende endring:

- Pkt. 3. "hensyn til natur og miljø" bør stå øverst for å gjenspeile visjonen.
- Pkt. 2 "legge til rette for rekreasjon og opplevelser" må fortsatt være pkt. 2.

4.5 Landbruk, naturmangfold, friluftsliv

Naturmangfold

FNF Buskerud ønsker at kartlegging av naturverdier fremheves under "i arbeidet med kommunedelplanen skal vi...", samt hva kunnskapen skal brukes til. Det må også gjennomføres artskartlegging av dyrelivet (grønnstruktur og grøntkorridorer). Ønsker at biologisk mangfold og dyreliv legges til.

Friluftsliv og folkehelse

Det er viktig at kommunen forsøker å kanalisere ferdselen på godt opparbeidede stier, og unngår friluftsliv i spesielt sårbar natur. Kommunen må kartlegge hvor det ikke er ønsket å kanalisere ferdselen.

Kommunen bør samarbeide med frivillige om drift, vedlikehold og utvikling av stiområdene, og sørge for god dialog med natur- og friluftslivsorganisasjonene på hvor man ønsker aktivt friluftsliv. Det bør opprettes egne forum for dette.

Skog

Hvis målet er å unngå at utbygging gjør det vanskelig/umulig å komme seg til skogs, bør skogsdrift beskyttes av at skogeier må søke kommunen om tillatelse til hogst i ethvert område på Vikarfjell. Hogst bør ivareta naturverdiene i fjellskogen, og ev. foretas gjennom selektiv hogst.

Setningen "For hytteområder kan hogst være både positivt og negativt da hogst både kan føre til bedre utsikt, men også til mindre skjerming" virker lite relevant i denne sammenhengen, og kan dermed fjernes.

2.3. Gjeldende KDP for Vikarfjell (Ådalsfjella)

Innspill om å endre ordbruk i visjonen blir fulgt opp i det videre planarbeidet. I planprogrammet er visjonen fra gjeldende KDP direkte gjengitt. Derfor står det Ådalsfjella siden dette er ordbruket i gjeldende plan. Planen endrer nå navn til Vikarfjell. Mål og prinsipper er ikke satt opp i prioritert rekkefølge.

4.5 Landbruk, naturmangfold, friluftsliv

Naturmangfold

Kommunen har i 2026 gjennomført naturtypekartlegging i flere utbyggingsområder hvor det var mangelfullt kunnskapsgrunnlag. Se oppdatert omtale av naturmangfold i planprogrammet.

Friluftsliv og folkehelse

Tilrettelegging for ferdsel er at av utviklingsprinsippene/målene for Vikarfjell (se planprogrammet kap. 2.3). Friluftsliv er satt opp som et viktig tema i planarbeidet (planprogrammet kap. 4.5), og planarbeidet skal vurdere bestemmelser som sikrer at grønne korridorer, ferdselsårer, skiløyper og turstier ivaretas ved videre utbygging av fritidsbebyggelse. Det skal gjennomføres et temamøte om friluftsliv og bruk av området i planprosessen.

Skog

Temaet skog var i forslag til planprogram omtalt på to ulike steder, under overskiftene "skog" og "skogbrukets infrastruktur". Disse to er nå samlet i ett kapittel under 4.5 for å tydeliggjøre innholdet. Se ny omtale.

Kommunedirektøren anbefaler at setningen tas ut av planprogrammet.

Aktuelle lover og forskrifter Ber om at det legges til kommunal- og distriktsdepartementet og klima- og miljødepartementet sitt forslag til endringer i pbl. om forbud mot nedbygging av myr. Andre føringer, retningslinjer, veiledere og kunnskapsgrunnlag Ber om at rapporten Klimatilak i Norge: Kunnskapsgrunnlag 2025 lagt frem av Miljødirektoratet 22.01.2025 legges til. I rapporten står det flere steder om hytter.	Aktuelle lover og forskrifter Kommunen er oppmerksom på forslag til endringer knyttet til myr. Per nå er det ikke vedtatt, og kommunedirektøren anbefaler derfor ikke å legge dette inn i planprogrammet. Myr er tema som skal vurderes i planarbeidet. Andre føringer, retningslinjer, veiledere og kunnskapsgrunnlag Oversikten i kap. 6.3 inneholder i hovedsak nasjonale veiledere, samt noe lokalt kunnskapsgrunnlag. Kommunedirektøren anbefaler å ikke legge til foreslåtte rapport, da det også vil være en rekke andre rapporter og utredninger som må inkluderes på lista.
4.3 Ingrid Strande Uttalelsen sendes på vegne av hjemmelshavere til 296/127 (eier) og 296/128 (fester). Det er veldig bra at det ikke skal legges inn nye byggeområder, og bra at det skal legges vekt på hensyn til natur og landskap. Av viktige karaktertrekk og opplevelseskvaliteter på Vikerfjell "scorer" den boreale barskogen høyt. Skog- og landskapsbildet med <u>hittil</u> ikke altfor store menneskelige inngrep er viktige årsaker til at vi trives og bruker området til friluftsliv og tradisjonelt enkelt hytteliv. Håper dette kan opprettholdes, selv med mål om næringsutvikling. Å finne balansen krever god planlegging. Opptatt av at eksisterende kvaliteter i området blir ivaretatt gjennom en utvikling som er bærekraftig, både økonomisk, sosialt og for klima- og naturmiljø. Konkrete innspill til planarbeidet: Bygging i LNF: Det bør vurderes om det i stedet for/eller i tillegg til dispensasjon til tilbygg på eksisterende hytter, kan tillates utvidelser med anneks i tun (frittstående bygg) med maks BYA f.eks. 120 m² (inkl. eksisterende bygg). I dag gis det dispensasjon for utvidelse til maks BYA 100 m² pluss uthus maks 20 m². Noen steder kan tunløsning fint innpasses i terreng/landskap uten å hindre skogbruks-, natur- og friluftsinnteresser. Anneks bør kunne brukes til overnatting, slik at flere kan bruke hytta	Tas til orientering. Bygging i LNF: Planprogrammet legger opp til at retningslinjer for bebyggelse innenfor LNF-områder skal vurderes. I LNF-områder er det bare tillatt med tiltak som samsvarer med LNF-formålet, alle andre tiltak krever dispensasjon. Bestemmelser knyttet til anneks blir vurdert i planprosessen.

samtidig, jf. kommunens mål om å økt bruk. Anneks er også et brannsikkerhetsargument: sikringshytte ved brann i hovedhytta og omvendt. Lysforurensning: Det bør være forbud mot å ha på ute- og innelys når hytter og næringsbygg ikke er i bruk. Veglys bør helt unngås. Infrastruktur: Det bør vises stor varsomhet med å anlegge omfattende infrastrukturtiltak (strøm, vann, avløp) i LNF med eksisterende spredt hyttebebyggelse. Viser til bærekraftige og energieffektive løsninger som synes å fungere (vedfyring, borevann ute, solceller, biodoer). Veger: anbefaler restriktive bestemmelser for vegbygging i LNF med spredte hytter. Noe av kvaliteten ved området er nettopp at de fleste hytter ble bygd uten veg. Vegbygging endrer karakteren og opplevelsen av området, forringer natur- og landskapskvaliteter og gir ofte problemer med å ta seg fram på ski. Verneskog: Spør hvilke områder som utgjør verneskog. Hvis dette kun er i området Fossholmfjell, bør det vurderes om verneskog bør fastsettes for en større del av Vikersfjell, og om grensa bør ligge på kote 600 eller 650 m.o.h. Viser til verneskogens betydning ifm. klimaendringer, biologisk mangfold og opplevelseskvaliteter.	Lysforurensning: Planprogrammet legger opp til at bestemmelser som reduserer lysforurensning skal vurderes. Infrastruktur og veger: Innspillene tas med videre i planarbeidet. Verneskog: Ny forskrift for verneskog i Buskerud trådte i kraft 1.1.2026. Formålet med forskriften er at verneskogen skal bidra til å sikre og fremme skogens produksjonspotensial i klimautsatte områder. Området er ikke bare ved Fossholmfjell, og omtalen i planprogrammet er oppdatert for å tydeliggjøre dette. Avgrensning av verneskog er vist i kommunens kartløsning under <i>landbruk > skogbruk > vernet skog</i>.
4.4 Eivind Gjemdal Viser til at et av formålene med planen er å legge til rette for aktivitet og friluftsliv, og har to innspill: - Sykkeltier: Et mer sammenhengende nett av sykkelstier vil være en stor forbedring. Trenger ikke være store skogsbilveier, men stier tilrettelagt for sykling. Med et sykkelnett som forbinder Ringerud-Tossevikseter-Vikerseter-Skarrud blir sykling en mulighet. Hvis man også muliggjorde sykling fra Malotjern via Fjellseter til veien fra Sandvatnet, vil området øke sin attraktivitet betydelig. - Skiløyper: Det bygges stadig nye veier som legges over skiløypene (f.eks. passerer tre brøyta veier fra Ringerudseter til Lykkrosmyra). Å begrense antall vinterbrøyta veier der skiløypene går vil heve kvalitetene på løypene.	Friluftsliv er satt opp som et viktig tema i planarbeidet (planprogrammet kap. 4.5), og planarbeidet skal vurdere bestemmelser som sikrer at grønne korridorer, ferdselsårer, skiløyper og turstier ivaretas ved videre utbygging av fritidsbebyggelse. Innspillet tas med videre i planarbeidet.

Ønsker en sterk begrensning i nye veier til hyttene, der de krysser hovedløypene.	
4.5 Morten Sjaamo Sjaamo er hytteeier ved Vikersetra og har innspill om vei og stiforbindelser: - Påbegynt vei fra Lykkrosmyra retning Sandvannet må ferdigstilles. Dette muliggjør sykling mellom Ådal og Strømsoddbygda. - Ønsker bedre stinett fra Ringerudsetra til Vikersetra. - Veiene opp på fjellet må oppgraderes, spesielt til Vikersetra. Flere punkteringer og veldig dårlig standard. Betaler 100 kr per gang, og bilen rister nesten fra hverandre. Ellers er Vikerfjell et paradis, og Sjaamo tror det er mange fra Ringerike som enda ikke har fått øynene opp for stedet.	Friluftsliv er satt opp som et viktig tema i planarbeidet (planprogrammet kap. 4.5), og planarbeidet skal vurdere bestemmelser som sikrer at grønne korridorer, ferdselsårer, skiløyper og turstier ivaretas ved videre utbygging av fritidsbebyggelse. Innspillet tas med videre i planarbeidet.
4.6 Trude K. Langvad Før økt utbygging på Vikerfjell må fylkesveien oppgraderes, av hensyn til fastboende og de som har hytter i området. Skal du gå, sykle, ri, gå på rulleski etc. må det skje langs veien, og økt trafikk høyner risikoen for ulykker. Viser særlig til behov for utbedring på vestsida fra Killingstrømmen til Viker, men også hele veien fra Hønefoss. Veien på vestsida er smal, svingete og har dårlig dekke. E16 er ofte sporete.	Planarbeidet åpner ikke for nye byggeområder. Med bakgrunn i dette er det ikke lagt opp til utredninger av trafikk i dette planarbeidet. Kommunedirektøren merker seg innspillet, og vil vurdere behovet for å vurdere trafikk nærmere underveis i planprosessen i dialog med vegmyndighetene.